

Evropska nagrada mladega filmskega občinstva 2020

Podrobne informacije o nominiranih filmih:

MOJ BRAT LOVI DINOZAVRE
MIO FRATELLO RINCORRE I DINOSAURI

Uvod

Letos je še posebej težko vnaprej uganiti zmagovalca med tremi nominiranimi filmi za Evropsko nagrado mladega filmskega občinstva, saj so vsi enako kakovostni. Kakorkoli različni so si že po obliki in vsebini, lahko med njimi odkrijemo številne podobnosti.

Vsi trije celovečerci so prvenci, in sicer dveh mladih režiserjev in mlade režiserke. Njihovi liki temeljijo na uspešnih literarnih predlogah. Spopadajo se s težavami odraščanja, vključno s konflikti in hrepenenjem, in se upirajo staršem. Ne glede na sestavo družine je ta vedno osrednji fokus zgodb, živali pa igrajo pomembno drugotno vlogo. V dveh filmih nastopajo dinozavri, sicer pa se pojavita tudi ogromna želva in veriverica. Arianna, Tess in Rocca so močne, samozavestne deklice, čeprav je zgodba dveh od treh filmov podana s fantovske perspektive. V filmih gre sicer predvsem za zelo »posebne« otroke in mlade, s čimer ti filmi zagovarjajo posebnost in edinstvenost vsakega posameznika. Še pomembneje pa je mogoče to, da odprejo nove perspektive in nenavadne poglede na naš svet in optimistično vizijo prihodnosti.

Vsak človek vidi film drugače in osebna izkušnja pri tem tudi igra svojo vlogo. To vpliva na vse ljudi ne glede na njihovo starost, tudi na strokovnjake. Nekateri niso prepričani, na kaj naj bodo pozorni pri svoji oceni, drugi so se mogoče že odločili in se jim celo zdi, da so »vzgojne« smernice pokroviteljske. Ne trdimo, da naslednje smernice podrobno opišejo vse pomembne vidike filma. Mišljene so le kot predlogi. Lahko jih uporabite, ni pa to nujno in zagotovo vam jih ni treba sistematično predelati. Glavno je, da najdete svojega favorita in da drugim lahko razložite, zakaj ste se tako odločili.

Uživajte v filmih!

MOJ BRAT LOVI DINOZAVRE

MIO FRATELLO RINCORRE I DINOSAURI

Italija, Španija, 2019, 102 min

Režiser: Stefano Cipani

Igralci: Francesco Ghegi, Lorenzo Sisto, Arianna Becheroni, Alessandro Gassmann, Isabella Ragonese, Rossy De Palma in drugi

Priporočeno za starejše od deset let

Žanr: film o odraščanju

Vsebina

Jackov bratec Gio ima Downov sindrom. Jack je dolgo verjel drobnim lažem svojih staršev, da je Gio zelo poseben in ima nadnaravne moči. Občudovanje do drugačnega brata, ki ga še posebej zanimajo dinozavri, kasneje zamenja občutek sramu. Ko začne Jack hoditi v srednjo šolo in spozna svojo prvo ljubezen Arianno, zataji Giovo invalidnost in ga celo uradno razglasi za mrtvega, ne da bi razmislil o posledicah svojega obnašanja.

O produkciji in režiserju

33-letni režiser Stefano Cipani je svoj prvenec posnel po avtobiografskem romanu Giacoma Mazzariola. Roman je bil preveden v nekaj tujih jezikov, prodali pa so ga v tristo tisoč izvodih.

Teme

Odraščanje, družina, prijateljstvo, invalidnost (Downov sindrom), prva ljubezen, resnica in laži, predsodki

Sprožilci

Mogoče za ljudi, ki imajo težave s priznavanjem svojih čustev in govorjenjem o domnevnih šibkih točkah v družini (npr. bolezen, invalidnost, revščina itn.)

Vprašanja o filmu:

Kakšna se vam je zdela Jackova družina? Vam je za vzor?

Lahko razumete, zakaj se Jack odreče svojemu bratu, ali težko razumete njegovo obnašanje?

Se vam zdi srečen konec filma (odpuščanje in odrešitev) skladen s siceršnjim potekom filma ali se zdi za lase privlečen?

Kaj ste iz filma odnesli osebno ali za svoje vsakdanje življenje?

Kako dobro je filmu uspelo razbliniti predsodke proti ljudem z Downovim sindromom in pokazati, da ni vse tako, kot se zdi na prvi pogled?

ANALIZA FILMA:

Glavne teme

Povezanost družine

Vsakič, ko se morajo v Jackovi družini pogovoriti o čem pomembnem, grejo na parkirišče pred nakupovalnim središčem po koncu njegovega delovnega časa, ker je to kraj, kjer sta se Jackova starša spoznala. To se zgodi na začetku filma ob najavi novega družinskega člana in proti koncu filma ob spravi z Jackom. Gre za vzorno družino, kjer vse pomembne odločitve sprejemajo skupaj, se podpirajo, starša pa kažeta razumevanje za svoje otroke in jih popolnoma podpirata na njihovi poti v odraslost. Resnični dogodki, ki so podlaga za knjigo in film, so se zgodili le desetletje nazaj. V špici filma lahko celo vidimo originalne posnetke Mazzariolove družine. Za razliko od tega filma se številni sodobni filmi za mlado občinstvo ukvarjajo s sestavljenimi družinami in prikazujejo nerazumevajoče starše, odsotne očete ali bolne mame.

Življenje z invalidi (Downov sindrom)

V vzorni družini, v kateri lahko celo teta s svojim nečakom govori skoraj o vsem, je invaliden otrok v še posebej dobrih rokah, kar je sreča tudi za druge družinske člane, kot nakazuje film. Gio ima Downov sindrom, ki ni bolezen. Je duševna in telesna invalidnost, ki jo povzroči »napačna« delitev celic pred rojstvom. Ker je 21. kromosom kot nosilec genetskega zapisa potrjen, namesto podvojen, se Downov sindrom imenuje tudi trisomija 21. Sindrom, ki ga je prvič podrobno opisal britanski zdravnik in farmacevt John Langdon Down leta 1866, se je izvorno imenoval »mongoloidna idiotija«. Danes se ta termin ne uporablja več, ker zveni slabšalno in rasistično. Skozi izjave arogantnega sodelavca Giovega očeta film vseeno namigne na ta termin, da bi razkril njegove predsodke. Številni starši otrok z Downovim sindromom in tudi Giacomo Mazzariol poročajo, kako so posebne družbene veščine teh otrok obogatile njihova življenja.

Sence preteklosti

Ginekolog izpostavi, da s prenatalnim pregledom danes lahko ugotovimo, ali ima fetus trisomijo 21. Giovi starši nikoli niso niti pomislili na to možnost, možen splav pa je kontroveržno etično vprašanje. V Tretjem rajhu so nacisti ljudi z Downovim sindromom imeli za »nevredne življenja« in so jih pobijali. Film namigne na to zgodovinsko ozadje, ko se Jack skuša izvleči iz svoje mreže laži in zvali krivdo na neke neonaciste. Za razliko od tega Gio kasneje izrazi svojo neomajno ljubezen do brata tako, da na majico nariše svastiko. Ali to naredi intuitivno ali namerno, film ne razkrije. Vendar pa ljudi z Downovim sindromom ne bi smeli podcenjevati.

Resnica ali laž?

Jack mora pridobiti pomembne izkušnje in prestati osebno krizo, preden lahko stoji ob Giu brez zadržkov. Mogoče je bil sprva le razočaran, da je narobe razumel starša, ko sta mu govorila, da je njegov brat »poseben«. Gio nima nadnaravnih moči.

Vsakodnevna skrb za brata, ki je odvisen od zunanje pomoči, potem spremeni Jackov odnos z Giom. Ko začne hoditi v srednjo šolo, izbere neznano mesto, da bi ušel svojemu dnevnemu bremenu. Medtem ko Gio svoja čustva vedno izraža neposredno, ima Jack vedno več težav s tem, da bi jim ostal zvest. To ga pahne v pogubo, ko se zaljubi v Arianno in je prepričan, da bi ga zaradi brata ta lahko videla v slabši luči. Že njegova prva laž sproži plaz, ki ga ni več mogoče zaustaviti. Najprej sploh nima brata. Potem ga razglasi za mrtvega. Na koncu pa izbriše podatke na bratovem YouTube kanalu in tega odurnega dejanja obtoži neonaciste.

Kdo še ni izkusil, kako težko je lahko povedati resnico svojim ljubljnim? Jackova starša sta se temu izogibala brez slabih namenov, Jack pa si Arianni resnice ne upa povedati. Resnicoljubnost je posebej težka, ko se zdi, da bi lahko imela škodljive posledice. O tem govori zgodba o Jacku in njegovem bratu. Hkrati pa jasno pokaže, da si ljudje zaslužijo drugo priložnost in da je odpuščanje možno. Le Giu se ni treba ukvarjati s takimi problemi. Vedno je neposreden in iskren in že zgolj zaradi tega je zelo poseben.

Filmska realizacija/filmski jezik

Dve razvojni zgodbi

Glas v offu, ki ga lahko pripišemo odraslemu Jacku ali avtorju Giacomu Mazzariolu, se spominja zgodbe svoje družine. Pripoveduje o težavah odraščanja v posebnih okoliščinah invalidnosti družinskega člana. Čeprav so v središču pozornosti Jackova doživljanja, je to tudi zgodba njegovega brata Gia. Gio nikoli noče narediti tega, kar Jack upa ali pričakuje. Tako sta si Jack in Gio enakovredna, sestri pa igrata precej obstranski vlogi.

Minevanje časa

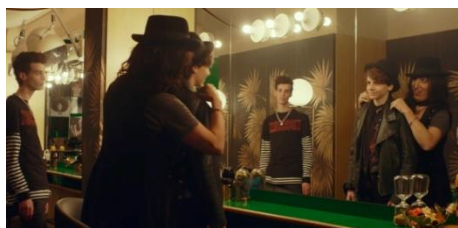
Priredba romana pokriva obdobje dobrih štirinajstih let od pričakovanega Giovega rojstva do videa na YouTubu, zaradi katerega brata postaneta mednarodno znana. Zato so morali najti različne igralce za glavni vlogi, v film pa so morali s pomočjo montaže vključiti dva preskoka v času. Gio se prvič pojavi na svoj četrti rojstni dan. Drugi skok v času pa se zgodi kmalu zatem pred bratovimi bobni. Jack ima v tem prizoru štirinajst let. Giov razvoj je poudarjen s spremenjeno perspektivo kamere. Medtem ko Jack še vedno gleda navzdol na štiriletnika, se njuna pogleda potem srečata na enaki višini.

Kdo sem?

Gio je že zdavnaj našel svoje stalno mesto v družini, Jack pa je v nevarnosti, da bo v iskanju primerne identitete izgubil družinske korenine. Film to iskanje vizualno poudari z zrcalnimi podobami, v katerih se Jack kritično sooča s sabo. Sprva upa, da bo postal

drugačen s kul novimi oblekami, ki mu jih pomaga izbrati teta Dolores. Njegov skoraj obupan pogled v zrcalu, potem ko Giu napiše grozilno pismo, razkrije njegovo notranjo razklanost. Njegove nove obleke – klobuk in usnjena jakna – postanejo čista fasada.

Spremenjeno dojetanje

Ne le, da tekom filma Jack prevprašuje sebe, tudi gledalci smo spodbujeni, da svoje ideje o ljudeh z Downovim sindromom vidimo z »drugačnimi očmi«. Gio, denimo, namenoma ni prikazan kot dojenček. Ko se njegova družina nagiba nad njim in ga opisuje, je ostalo prepuščeno naši domišljiji. To, do kolikšne mere je Jack podlegel svojim predsodkom in s tem povezanim strahovom glede Gia, postane jasno iz bratovih risb na temo vojne. Jack sprva vidi le dekle s kornetom, toda potem, tako kot v primeru bratovega glasbenega in vizualnega prostega sloga, odkrije povsem drugačen pristop, ko izve, da je dekle žalostno in se tolaži s sladoledom, ker je njen fant moral v vojno.

VPRAŠALNIK ZA OCENO FILMOV PRED GLASOVANJEM

Naslednji vprašalnik je mišljen kot vodilo in opomnik, če niste prepričani, po kakšnih kriterijih presojati filme in katere vidike upoštevati. Vendar je povsem od vas odvisno, ali boste za izbiro svojega favorita uporabili ta vprašalnik ali pa boste postopali na povsem drugačen način. Glavno je, da lahko upravičite svojo odločitev in vztrajate pri njej.

Katere so po vašem mnenju najpomembnejše teme filma?

Kaj vas je pri filmu najbolj presenetilo (liki, prizori, dejanja ...)?

Ali filmu uspe pretrgati z običajnimi stereotipi in predsodki? S katerimi?

*Ali film pripoveduje splošno zgodbo, ki bi se lahko dogajala tudi drugje?
Ali gre za zgodbo, ki je neločljivo povezana s specifično državo ali regijo?*

*Kako realistični in pristni se vam zdijo glavni junaki filma?
Z drugimi besedami: ali verjamete to, kar govorijo, mislijo, čutijo in počnejo?*

Kako so v filmu predstavljeni odrasli (ne le starši)? So lahko vzorniki, še posebej z ozirom na njihovo obnašanje do svojih otrok?

Vam je bil všeč (poseben) humor v filmu?

Je bil film razburljiv ali pa so bili dogodki predvidljivi?

Kakšno vlogo je v filmu odigrala pokrajina (narava ali urbano okolje)?

Kateri prizor filma se vas je najbolj dotaknil?

So se vam kakšni prizori zdeli slabši, neprimerni ali nelogični?

Kaj pri filmski realizaciji je za vas najbolj izstopalo (npr. kamera, barvna paleta, osvetlitev, glasba, posebni učinki ...)?

Za katero ciljno in starostno skupino je film najbolj primeren?

Zakaj bi ravno ta film moral dobiti nagrado mladega občinstva?

Dodatni komentarji:

Založnik:
EUROPEAN FILM AWARDS
EFA PRODUCTIONS GmbH
Kurfürstendamm 225
10719 Berlin, Nemčija
www.europeanfilmawards.eu
Urednik: Jürgen Biesinger

Fotografije:
Paco Cinematografica (Mio fratello rincorre i dinosauri),
Bind und Ostlicht Filmproduktion (Mijn bijzondere rare week met Tess),
Warner Bros. Pictures Germany (Rocca verändert die Welt)

Izdelava: Holger Twele, Deutschland
<http://www.holgertwele.de>

© EFA, april 2020